

Protokoll 6/2025

fört vid Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 22 maj 2025 kl. 18:00-19:50,
Hägerstensåsens medborgarhus, Riksdalervägen 2

Ledamöter

Sara Grolander (MP) Ordförande
Johan Nilsson (M) 1:e vice ordförande
Max Otterman (S) 2:e vice ordförande
Eva Fagerhem (S)
Malte Sigemalm (S)
Åsa Eriksson (S)
Elisabet Näslund (S)
Maria Ljuslin (V)
Anette Hellström (M)
Torbjörn Erbe (M)
Robin Nilsen (L)
Henrik Falk (C)
Henrik Åkerlund (SD) ersätter Runar Finnman (SD)

Ersättare

Kiyana Hakimi (S)
Pontus Thorén (S)
Carl Houston (S)
Lotta Vilde Wahl (V)
Gunilla Lindgren (MP)
Lea Leskinen (M)
Shahin Soltan (C)
Lolita Lovén Johnsen (KD)

Övriga närvarande

Lee Orberson Stadsdelsdirektör
Camilla Höglund Nämndsekreterare
Yvonne Kokkola Avdelningschef
Veronica Östlin Avdelningschef §§5-24
Eva Alama Avdelningschef §§5-24
Liselott Hedman Avdelningschef §§5-24
Linda Palo Avdelningschef §§5-24
Alex Baena Avdelningschef §§5-24
Mette Sundqvist Avdelningschef §§5-24
Piero Cima Personalföreträdare §§5-24
Sofia Ferrer Kanslichef
Linda Lindblom Enhetschef

Justerare

Sara Grolander (MP), Johan Nilsson (M)

Datum för justering	2025-05-26
Paragraf	§§1-24
Sekreterare	Camilla Höglund

§ 1**Val av justerare och dag för justering****Fastställande av dagordning**

Sara Grolander (MP) öppnade sammanträdet.

Sara Grolander (MP) och Johan Nilsson (M) utsågs att justera dagens protokoll. Justering sker 26 maj 2025.

Dagordningen godkändes.

Mötet ajournerades klockan 18.02-19.17 för infonämnd med tema feriejobb och plaskdammar samt allmänhetens frågestund som började klockan 19.00.

§ 2

Borttagen på grund av sekretess

HÄ 2025/347

§ 3

Borttagen på grund av sekretess

HÄ 2025/348

§ 4**Anmälan av sociala delegationens protokoll****Beslut**

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger protokollen från sociala delegationen till handlingarna.

Ärendet

Anmälde protokoll från sammanträden 8 och 21 maj 2025.

§ 5**Inkomna medborgarförslag****Sammanställning med förslag om hantering**

HÄ 2025/340

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd uppdrar till förvaltningen att svara på medborgarförslag om majbrasa i Vinterviken, dnr HÄ 2025/341.

Sammanfattning av ärendet

Under perioden 4 april till 2 maj 2025 har ett medborgarförslag lämnats in till stadsdelsnämnden. Nämnden beslutar om förslaget ska beredas av förvaltningen eller hanteras på annat sätt, utifrån förslag från förvaltningen.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/340-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Sammanställning av inkomna medborgarförslag
- HÄ 2025/340-2 341 Medborgarförslag majbrasa i Vnterviken
- HÄ 2025/340-4 §5 den 22 maj 2025, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd Inkomna medborgarförslag

§ 6**Medborgarhus i Aspudden – En plats för fritid,
gemenskap och rörelse****Svar på medborgarförslag**

HÄ 2025/154

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och avslår medborgarförslaget om ett medborgarhus i Aspudden.

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslaget innehåller önskemål om ett medborgarhus i Aspudden. Förvaltningen informerar om förutsättningarna för den föreslagna lokalen som utbildningsförvaltningen förfogar över.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M) och Henrik Falk (C) med instämmande av tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Robin Nilsen (L) anmälde att han inte deltar i beslutet.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M), Henrik Falk (C) och tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig till förmån för eget förslag.

"Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut,

Att därutöver anför

Vi delar förvaltningens bedömning att förvaltningen och nämnden saknar rådighet över den byggnad som nämns i medborgarförslaget. Så länge utbildningsförvaltningen, som innehar hyreskontraktet, har behov av lokalerna kan inte stadsdelen göra anspråk på att lokalerna ska användas på annat sätt.

Med det sagt tycker vi att föreningen HOY som driver fritidsverksamhet för ungdomar bedriver ett mycket bra arbete som på ett gott sätt kompletterar stadsdelens egen verksamhet. Föreningens höga efterfrågan på sin verksamhet indikerar att det finns ett flertal ungdomar som väljer att inte ta sig till Liljeholmen där stadsdelen i egen regi driver 'Liljeholmshuset'.

Därför tycker vi att den del i förvaltningens svar som enbart berör fritidsverksamhet är väl avvisande. Vi anser därför att stadsdelen och föreningen bör inleda diskussioner om att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) alternativt att förvaltningen på annat sätt stödjer eller sponsrar verksamheten."

Ersättaryttrande

Lolita Lovén Johnsen (KD) instämde med sitt ersättaryttrande i förslaget till beslut och reservation från (M), (C) och (SD).

Särskilt uttalande

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) anmälde ett särskilt uttalande.

"Civilsamhället har en mycket viktig roll i att erbjuda ett rikt fritids- och kulturliv för stadens barn och unga. Under mandatperioden har vi på flera sätt arbetat för att stärka detta, bland annat genom att kraftigt höja verksamhetsbidragen till föreningar med särskilt fokus på barn och unga, inrätta en roll som kultur- och föreningssamordnare, samt genom att i ett första pilotprojekt teckna ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Älvsjö AIK och föreningen Södra Folkparken om nattvandring i Solberga. Vi ser HOY som en viktig aktör i att säkerställa barns och ungas rätt till en meningsfull fritid i Aspudden.

Likt förvaltningen vill vi uppmuntra HOY att söka exempelvis arrangörsstöd för sina aktiviteter, samt att ta hjälp av föreningssamordnaren för att hitta finansiering och samarbetsmöjligheter – både inom och utanför Stockholms stad.

Även om vi delar förvaltningens bedömning att stadsdelsförvaltningen inte har möjlighet att hyra Hövdingagården – och därmed inte heller kan styra över lokalens användning – samt menar att förvaltningen inte kan vara den huvudsakliga finansören

för HOY:s verksamhet, ser vi ändå goda möjligheter till samverkan kring enskilda aktiviteter eller verksamheter. För att stadsdelsförvaltningen ska kunna vara en part i samarbetet bör dessa vara öppna för barn och unga i området och avgiftsfria.

Vår förhoppning är att stadsdelen och HOY kan landa i andra former av samverkan än det som föreslås i medborgarförslaget, exempelvis genom ett IOP eller annan lämplig samverkansform, med fokus på öppna och avgiftsfria aktiviteter. Vi ser fram emot resultatet av föreningens och stadsdelens fortsatta diskussioner."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/154-5 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Medborgarhus i Aspudden
- HÄ 2025/154-1 Medborgarförslag om medborgarhus i Aspudden - En plats för fritid, gemenskap och rörelse
- HÄ 2025/154-7 Synpunkter på förvaltningens förslag att avslå medborgarförslag om medborgarhus i Aspudden
- HÄ 2025/154-10 § 6 SDN 2025-05-22

§ 7**Nämndens årsrapport 2024****Svar till stadsrevisionen**

HÄ 2025/258

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och översänder det som svar till stadsrevisionen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionens årsrapport 2024 för Hägersten-Älvsjö visar att stadsdelsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att den interna kontrollen är tillräcklig samt att bokslut och räkenskaper är rättvisande. Stadsrevisionen bedömer dock att det finns en del utvecklingsområden och har tagit fram rekommendationer som finns angivna i bilaga 1 och 2. Nämnden delar stadsrevisionens bedömningar i rapporten och arbetar med de utvecklingsområden som revisionen anger.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S), Maria Ljuslin (V), Johan Nilsson m.fl. (M), Robin Nilsen (L) och Henrik Falk (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1. Att delvis yrka bifall till förvaltningens förslag till beslut.

2. Därutöver anföra följande:

Nämndens årsrapport för 2024 från stadsledningskontoret, har inkommit till stadsdelsnämnden. Sverigedemokraterna anser att det är oroväckande att det föreligger brister avseende genomförandeplaner inom hemtjänsten samt att delegeringen av läkemedelshanteringen tenderar att vara otillräcklig. Vår förhoppning är att angivna rekommendationer utvärderas frekvent för att säkerställa att de är adekvata för att komma till rätta med bristerna."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/258-4 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Nämndens årsrapport 2024
- HÄ 2025/258-1 Nämndens årsrapport 2024
- HÄ 2025/258-2 Revisionsberättelse för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd år 2024
- HÄ 2025/258-3 Bilaga 2 Lokal rutin för hantering av läkemedel
- HÄ 2025/258-5 §7 den 22 maj 2025, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd Nämndens årsrapport 2024

§ 8**Uppdatering av nämndens delegationsordning****Förskola - ny chefsstruktur**

HÄ 2025/29

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd delegerar samtliga beslut av ärenden som anges i den beskrivna delegationsordningen till förvaltningschef enligt 7 kap. 6 § kommunallagen.
2. Nämnden ger förvaltningschefen rätt att vidaredelegera till lägst den nivå som finns angiven i delegationsordningens kolumn "Delegat".
3. Beslut som delegeras ska anmälas i den ordning som anges i kolumnen "Kommentar" i delegationsordningen.
4. Ändringar i denna uppdatering av delegationsordningen gäller från 1 juni 2025.

Sammanfattning av ärendet

Nämndens delegationsordning ses över regelbundet för att beslutsfattandet ska vara så effektivt som möjligt. Ny chefsstruktur inom avdelningen för förskola införs och börjar gälla från 1 juni 2025. I denna uppdatering föreslås nya delegater i ärendegrupper som berör förskoleavdelningen. En översyn av förskolans kapitel och ärendegrupper har även gjorts.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/29-6 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Uppdatering av delegationsordningen
- HÄ 2025/29-7 Bilaga Utbytesblad Förskola Ändringar i kap. 1.2.3 och 6 Delegationsordning för Hägersten-Älvsjö SDN 2025-05-22
- HÄ 2025/29-5 Bilaga Utbytesblad kap. 7 Förskola Delegationsordning för Hägersten-Älvsjö SDN 2025-05-22

§ 9**Förlängning av avtal för restaurangdrift och måltidsservice**

HÄ 2022/210

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner att avtal med Sodexo AB, organisationsnummer 556528–2984 gällande driften vid restaurangen i Fruängsgården samt leverans av måltider till Karolinagården, Fredrikagården, Elingården, Axcgården, Fruängsgårdens servicehus, Solgården och Rosengårdens vård- och omsorgsboende samt Solkattens och Liljeholmens dagliga verksamheter förlängs från den 1 december 2025 till 30 november 2026.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser beslut om förlängning av avtalet med Sodexo AB, som ansvarar för måltidsservice på Fruängsgården. Sodexo AB driver restaurangen i huset på Fruängsgården samt levererar lunch och middag till Karolinagården, Fredrikagården, Elingården, Axcgården, Fruängsgårdens servicehus samt Solgårdens och Rosengårdens vård- och omsorgsboende. Sodexo AB levererar även måltider till både Solkattens dagliga verksamhet och Liljeholmens dagliga verksamhet. Avtalsuppföljning mellan parterna genomförs två gånger per år. Vid senaste avtalsuppföljningen, 28 mars 2025, framgick det att avtalskraven uppfylls på ett tillfredställande sätt av leverantören. God dialog råder mellan parterna. Förvaltningen föreslår förlängning av avtalet med ett år från den 1 december 2025 till den 30 november 2026.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2022/210-20 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande förlängning av avtal måltidsservice Fruängsgården
- HÄ 2022/210-18 Signerat protokoll Avtalsuppföljning mellan Fruängsgården och Sodexo 2024-10-16
- HÄ 2022/210-19 Signerat protokoll Avtalsuppföljning mellan Fruängsgården och Sodexo, 2025-03-28
- HÄ 2022/210-21 § 9 SDN 2025-05-22

§ 10**Deltagande i kvalitetsutmärkelsen**

HÄ 2025/259

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner att enheten Medborgarservice deltar i Stockholms stads kvalitetsutmärkelse 2025.

Sammanfattning av ärendet

Kvalitetsutmärkelsen är Stockholms stads årliga pris för att uppmärksamma och belöna framgångsrik verksamhet i staden. Den är också ett verktyg som enheterna kan använda för egen utvärdering av sitt systematiska kvalitetsarbete. Utmärkelsen ger samtidigt staden möjlighet att lyfta fram förebilder och goda exempel. Förvaltningen föreslår att enheten Medborgarservice deltar i Stockholms stads kvalitetsutmärkelse 2025

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/259-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Deltagande i kvalitetsutmärkelsen
- HÄ 2025/259-2 § 10 SDN 2025-05-22

§ 11**Bara bada bastu****Svar på skrivelse från (L)**

HÄ 2025/237

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Liberalerna.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse från Robin Nilsen (L) finns önskemål att veta vilken roll som förvaltningen har i anläggandet av nya bastuflottar, hur förvaltningen har yttrat sig på bygglovsremisser om flottar samt om biotopskyddet i Vinterviken påverkar nya bastuflottar. Bastubad är en omtyckt aktivitet samtidigt som dess placering har stor betydelse. Förvaltningen ställer sig i stort positiva till bastu, om de inte är vedeldade. Samtidigt är det problematiskt när allmän platsmark privatiseras. För att koordinera inrättandet av bastubad i staden har trafikkontoret numera det stadsövergripande samordningsansvaret.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S), Maria Ljuslin (V), Johan Nilsson m.fl. (M), Henrik Falk (C) och tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Robin Nilsen (L) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Robin Nilsen (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"Att Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Liberalerna.

Att nämnden uttalar: 'Bastuflottar som anläggs och drivs av enskilda eller föreningar utgör inte en problematisk 'privatisering' av allmän platsmark'. I dessa ärenden bör det bli enklare, inte svårare, för enskilda och föreningar att få ett positivt remissvar från stadsdelsförvaltningen.

Vi beklagar att bidraget 'Bara bada bastu' inte vann Eurovision för Sverige men är tacksamma för förvaltningens utförliga svar.

Som svaret visar är dessvärre den faktiska inställningen från förvaltningen mycket restriktiv i de remissyttranden som hittills lämnats. Inte i ett enda fall har förvaltningen uttryckt sig positivt till den ursprungliga ansökan.

Det är förståeligt att vedeldade bastur kan störa grannar, men det finns en annan del i förvaltningens svar som snarare vittnar om ett politiskt påbud från det Rödgröna styret. Istället för att uppmuntra drivkraften i enskilda som lägger tid på att göra vår stadsdel bättre ses fristående bastuflottar som ett hot som 'privatiserar allmän platsmark'. Resonemanget är dessutom i sak felaktigt, närmast desinformativt, eftersom marken inte säljs ut och hamnar i privat ägo.

Det Rödgröna styret har presenterat samma linje i kommunfullmäktige och verkar istället menar att de skattepengar som vi behöver till skolan och välfärden ska användas för att bygga och driva kommunala bastur. Det är en olycklig användning av skattepengar och ett upprättande av kommunala byråkrati som står i vägen för fler bastuflottar att komma till del för stadsdelen invånare.

Vi menar därför att nämnden politiskt bör ta avstånd från det vänsterideologiska ställningstagandet om 'privatisering av allmän platsmark'."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/237-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Bastubad i Vinterviken
- HÄ 2025/237-1 Bara bada bastu - skrivelse från (L)
- HÄ 2025/237-3 § 11 SDN 2025-05-22

§ 12**Frågor om LVM****Svar på skrivelse från (L)**

HÄ 2025/238

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Liberalerna.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse önskar Robin Nilsen (L) få svar på frågor om LVM (lag om vård av missbrukare i vissa fall) och förvaltningens arbete och samverkan kopplat till LVM. Förvaltningen redovisar svaren i detta tjänsteutlåtande.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/238-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Frågor om LVM - skrivelse från (L)
- HÄ 2025/238-1 Frågor om LVM - skrivelse från (L)
- HÄ 2025/238-3 § 12 SDN 2025-05-22

§ 13**Anpassade avdelningar på förskolor för barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning****Svar på skrivelse från (SD)**

HÄ 2025/148

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Sverigedemokraterna.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse från Runar Finnman (SD) ställs frågor om anpassade avdelningar för barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning i stadsdelens förskolor. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/148-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Anpassade avdelningar på förskolor för barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning
- HÄ 2025/148-1 Anpassade avdelningar på förskolor för barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning - skrivelse från (SD)
- HÄ 2025/148-3 §13 den 22 maj 2025, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd Anpassade avdelningar på förskolor för barn med autism och intellektuell funktionsnedsättning

§ 14**Förskola i Stockholm 2024****Yttrande till kommunstyrelsen**

HÄ 2025/261

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har fått remissen Förskola i Stockholm 2024 för yttrande. Rapporten presenterar statistik och övergripande utvecklingsområden för förskolorna i Stockholms stad utifrån de fyra rubriksättningar; *Förskolans förutsättningar i Stockholms stad*, *Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse*, *Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling* samt *Förskolans kompensatoriska uppdrag*. Förvaltningen bedömer att rapportens innehåll är relevant för stadsdelsområdets förskolor. Förslag på utvecklingsinsatser kopplade till de behov som genom rapporten framträder förväntas bidra positivt för förskolorna inom stadsdelsområdet.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S), Maria Ljuslin (V), Johan Nilsson m.fl. (M), Robin Nilsen (L) och Henrik Falk (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1. Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Att det genomförs en systematisk analys för att identifiera vilka förskolor som har utmaningar kopplade till personalens svenskakunskaper.

3. Att centrala riktlinjer tas fram för hur bedömning av behovet av språkstöd ska ske.

4. Därutöver anföra följande:

Förskolerapporten visar återigen att det finns ett omfattande behov av att stärka personalens kompetens i svenska inom förskolan. Sverigedemokraterna anser att ojämlika förutsättningar för språkutveckling utgör det största hindret för en likvärdig utbildning. Vi ser med stor oro på de negativa konsekvenser som bristande språkkunskaper hos förskolepersonalen kan medföra för barns lärande och framtida möjligheter.

Särskilt allvarligt är detta i stadsdelar som Järva och Skärholmen, där andelen barn med annat modersmål än svenska är högst, samtidigt som inskrivningsgraden i förskolan är låg. För att säkerställa att alla barn får tillgång till en likvärdig utbildning måste inskrivningsgraden i dessa områden öka och tillgången till språkutvecklande miljöer stärkas.

Vi konstaterar att det i nuläget saknas tydliga och enhetliga kriterier för att bedöma behovet av språkstärkande insatser hos personalen. Bedömningen baseras idag på rektorers eller biträdande rektorers subjektiva uppfattningar, vilket innebär en risk för godtycke, felbedömningar och uteblivna insatser. En sådan ordning riskerar att underminera både arbetsmiljö och kvalitet i undervisningen.

Vidare framgår det av rapporten att det, med undantag för Skärholmen, inte går att påvisa några tydliga förbättringar i undervisningens kvalitet efter genomförda språkstärkande insatser. Det är särskilt oroande att det finns medarbetare som enligt rapporten är i behov av grundläggande utbildning i svenska. Förvaltningen påpekar också att effekterna av de genomförda insatserna generellt sett är svåra att koppla till förbättringar i verksamheten. Detta tyder på att de insatser som hittills genomförts inte har varit tillräckliga och måste betraktas som ett misslyckande.

Mot bakgrund av detta anser Sverigedemokraterna att mer kraftfulla åtgärder är nödvändiga. Vi har därför föreslagit att ett språktest införs vid nyrekrytering till förskolan samt att deltagande i språkstärkande insatser görs obligatoriskt för medarbetare som bedöms ha behov av detta.

Vi förordar vidare att staden genomför en systematisk analys av vilka förskolor som har utmaningar kopplade till personalens svenskkunskaper. Detta för att mer träffsäkert kunna rikta insatser dit de gör störst nytta. Dessutom bör centrala riktlinjer tas fram för hur behovet av språkstöd ska bedömas, i syfte att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet i processen."

Särskilt uttalande

Robin Nilsen (L) anmälde ett särskilt uttalande.

Förskolerapporten är ett viktigt underlag för att kunna följa upp utvecklingen inom stadens förskolor, och arbetet för att höja kvaliteten på Stockholms förskolor. Nedan lyfter vi några frågor som vi tycker är särskilt viktiga att fokusera på framöver.

Systematiskt kvalitetsarbete

Tack vare att vi nu har en förskolenämnd har ett arbete för att säkra kvalitetsuppföljningen i de kommunala förskolorna nu kunnat påbörjas. Årets rapport visar tyvärr att det är en lång väg att gå innan vi har ett enhetligt och likvärdigt systematiskt kvalitetsarbete över hela staden. Detta arbete måste intensifieras.

Inskrivningsgrad och närvaro i förskolan

Förskolenämnden måste arbeta för att närvaron i förskolan av barn i områden där den är låg blir bättre. Här behöver arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra metoder stärkas. Informationsinsatser för ökad närvaro i förskolan består ofta av brevutskick, men erfarenheten visar att relationsbyggande arbete och långsiktig samverkan mellan aktörer som möter familjer är mer framgångsrika.

Det är också viktigt att staden får en tydligare bild av närvaron i förskolan. Hög och kontinuerlig frånvaro påverkar kontinuiteten i barns utbildning och kan ge negativa konsekvenser, inte minst gällande den språkliga utvecklingen. Tack vare det gemensamma närvarosystemet finns nu en möjlighet att göra nödvändiga uppföljningar.

Vi vill lyfta vikten av att framöver analysera mer i detalj vad som är framgångsrika åtgärder för att öka både inskrivningsgrad och närvaro, och säkerställa att det sker ett meningsfullt utbyte kring 'best practices' mellan stadsdelarna.

Insatser för att stärka barns språkutveckling i svenska och för flerspråkighet

Personalens kunskaper i svenska språket är en avgörande faktor för undervisning av hög kvalitet. Satsningar på kompetensutveckling i

svenska språket för medarbetarna har genomförts i nästan alla stadsdelsområden. Dock går det inte att redovisa faktiska effekter på undervisningen med barnen.

Liberalerna menar att det är alarmerande att efter alla dessa år med olika insatser för att öka personalens kunskaper i svenska språket så har det fortfarande inte ordentligt utvärderats vilka insatser som är effektiva och vilka som inte är det. Inför kommande år behöver detta göras för att säkerställa att kvaliteten i våra förskolor höjs.

Likaså behöver återkopplingen från kartläggningen *Hitta språket* utvecklas till att bli mer likvärdig i alla stadsdelsområden och ge en mer heltäckande bild av barnens språkliga utveckling.

Orosanmälningar och samverkan med socialtjänsten

Förskolan står för en bråkdel av orosanmälningarna, och rutinerna varierar över staden. Det är ett underbetyg när det samtidigt råder stor enighet om att många barns problembeteende varit välkända ända sen förskolan.

Under 2024 var förskolan uppgiftslämnare för 2,4 procent av det totala antalet orosanmälningar sett till staden som helhet. Sett till stadsdelsområdena finns det en variation i motsvarande siffra, från 1,4 procent i Järva till 3,5 procent i Bromma. Det är oroande att tre stadsdelar - Enskede-Årsta-Vantör, Norra innerstaden samt Skärholmen - hade ett minskat antal orosanmälningar 2024 i jämförelse med 2023.

Det behöver ske en förändring i arbetssätt för att tidigt bryta problematiska beteenden innan de utvecklas till allvarigare sociala problem och/eller kriminalitet, något som också framgår av den nya socialtjänstlagen och av revisorernas rapport om orosanmälningar i förskolan.

Staden genomförde under föregående mandatperiod genomlysningen 'Rätt stöd i rätt tid' och det är beklagligt att den rödgröna majoriteten inte gått vidare med några konkreta åtgärder för att öka förskolors benägenhet att göra orosanmälan.

Vi Liberaler vill se en mer enhetlig hantering av orosanmälningar där rutiner för både anmälan och återkoppling tydliggörs, så att inga barn faller mellan stolarna. Även skyddsrutiner för personalen behöver förtydligas.

Vi ser också att det finns ytterligare möjligheter att fördjupa och utveckla samverkan mellan förskola och andra myndigheter, särskilt socialtjänst och socialförvaltning. Det är avgörande att tidiga insatser får genomslag och att samverkan sker på ett strukturerat och effektivt sätt i hela staden.

Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget

Den genomsnittliga personaltätheten 2023 var i Stockholm 4,9 barn per heltidstjänst i både kommunal och fristående förskola, vilket var något lägre än genomsnittet för riket. Däremot har Stockholm stad ungefär tio procent färre förskollärare med förskollärarexamen eller förskollärläggning jämfört med resten av landet.

Sedan 2023 har andelen legitimerade förskollärare ökat för både förskolor i kommunal och enskild regi. Fristående förskolor hade den högsta genomsnittliga ökningen per stadsdelsområde (+1,2 procentenheter), där andelen ökade från 28,7 procent 2023 till 29,9 procent 2024. Det är positivt, och är en utveckling som behöver fortsätta. Barnen i Stockholms förskolor bör ha minst lika välutbildad personal som i resten av landet.

Att personalen har hög utbildningsnivå är särskilt viktigt i stadens utsatta områden. Trots detta syns inga tydliga mönster mellan socioekonomiskt index och andel legitimerade förskollärare i respektive stadsdelsområde. Liberalerna menar därför att det behövs insatser för att öka antalet legitimerade förskollärare i utsatta områden.

Siffrorna ovan belyser vikten av att förskoleförvaltningen framöver arbetar än mer intensivt med att säkra kompetensförsörjningen. Arbetsmiljö och löner behövs ses över, karriärvägar stärkas och fortbildning erbjudas för att öka arbetslagens kompetens. Vi behöver med andra ord prioritera professionell utveckling och kompetent ledarskap i ett förtroendefullt arbetsklimat.

Vi noterar att antal barn per legitimerad förskollärare i kommunal verksamhet är högst i Skärholmen. Här ser vi att majoriteten behöver förstärka arbetet också i Söderort, så att det inte blir ett för ensidigt fokus på insatser på Järva. Vi ser också att antalet barn per förskollärare i fristående verksamheter är alarmerande hög i fristående verksamheter, och menar att tillsynen bör bli mer riskbaserad skärpas i de verksamheter där man misstänker låg kvalitet.

Skillnader i beslut om tilläggsbelopp

Vi oroas över de skillnader i förfarandet kring beslut om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd som framkommer i rapporten. Det handlar dels om skillnader i den process som sker innan ansökan om tilläggsbelopp, dels om skillnader i bedömningsgrunder. Vi menar att gemensamma bedömningsgrunder för staden bör tas fram och kompletteras med utbildningsinsatser. På så sätt kan likvärdigheten öka och barn i hela staden få rätt till samma stöd.

Slutligen vill vi välkomna att årets rapport åter inkluderar tabeller med statistik från de olika stadsdelarna. Det är ett viktigt verktyg för politikerna i förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och kommunfullmäktige att bilda sig en egen uppfattning av hur situationen är i stadens förskolor och dra slutsatser inför det fortsatta arbetet."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/261-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Förskola i Stockholm 2024
- HÄ 2025/261-1 Remissbrev - Förskola i Stockholm 2024
- HÄ 2025/261-1.1 Remissunderlag 1 - Förskola i Stockholm 2024
- HÄ 2025/261-1.2 Remissunderlag 2 - Förskola i Stockholm 2024
- HÄ 2025/261-4.2 §14 SDN 2025-05-22

§ 15**Låt Stockholmarna köpa träd - motion från (SD)****Yttrande till kommunstyrelsen**

HÄ 2025/276

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

I en motion från Gabriel Kroon (SD) föreslås att staden låter Stockholmarna köpa sitt eget träd. Förvaltningen ser vissa bekymmer med förslaget, och lyfter bland annat den höga kostnaden för nyplantering av träd, valet av plats och risk för att staden blir ersättningsskyldig som svårigheter med att förverkliga förslaget.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S), Maria Ljuslin (V), Johan Nilsson m.fl. (M), Robin Nilsen (L) och Henrik Falk (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1. Sverigedemokraterna yrkar på att Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ställer sig bakom vårt utlåtande som svar på motionen.

2. Därutöver vill vi anföra följande:

Sverigedemokraterna vill ge fler stockholmare möjlighet att bidra till en grönare stad. Vi välkomnar motionens förslag och förespråkar att stadsdelsnämnden i sitt remissvar ska ställa sig positiva till att tillåta stadens invånare att medfinansiera trädplantering."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/276-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Låt Stockholmarna köpa träd
- HÄ 2025/276-1 Remissbrev - Låt Stockholmarna köpa träd - motion från (SD)
- HÄ 2025/276-1.1 Motion om låt Stockholmarna köpa träd
- HÄ 2025/276-3.2 § 15 SDN 2025-05-22

§ 16**Förslag till detaljplan för nya bostäder i kvarteret Jullovet 1 i Liseberg****Svar till stadsbyggnadskontoret**

HÄ 2025/277

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsbyggnadskontoret som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplanen omfattar fastigheten med Lisebergs vårdcentral. Där föreslås tre nya byggnader utmed gatorna med 38 bostadsrätter och lokaler i bottenvåningarna. Vårdcentralen ska vara kvar och byggas på med en våning. Förvaltningen är positiv till att området kompletteras med fler lägenheter och verksamhetslokaler, men anser att det behövs en utökad analys av vilken typ av lokaler som kan efterfrågas. Förvaltningen lyfter några frågor kopplade till förskolan Sylvester intill, såsom skuggning av gården, entréer till gården, att de nya bostäderna kan behöva bullerskyddas mot förskolegården och att förskolans leveranser går via en delad kvartersgata som skulle fungera bättre om den var allmän plats.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S), Maria Ljuslin (V), Robin Nilsen (L) och Henrik Falk (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M) och tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M) och tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig till förmån för eget förslag.

- "1. Att delvis godkänna förslag till beslut,
2. Att komplettera förvaltningens yttrande med vad som anförs nedan,
3. Att därutöver anföra följande

Vi yrkar i första hand att ärendet återvisas till stadsbyggnadskontoret för omtag.

Liseberg började byggas ut med villor under 1910-talet. Området domineras av villor, en villastad. Stadsdelen saknar ett naturligt centrum.

Jullovet 1 är belägen i östra Liseberg, 500 m från Östberga och 1 km från Älvsjö centrum. Syd och väst om de tre tänkta nya byggnaderna på 14 m (3,5 våningar) finns tvärsöver gatan villabebyggelse på 1-2 våningar. I öst finns tvärsöver gatan radhus byggda 2006 och i norr ligger förskolan Sylvester med fyra avdelningar och ca 80 barn. Att bebygga korsningen Götalandsvägen/Annebodavägen med 14 m höga hus är främmande för sydöstra delen av Lisebergs villastad. Vi yrkar att byggnadernas höjd begränsas till max 7 m ovan mark.

I startpromemorian från 2022-09-23 för planläggning av Jullovet 1 i Liseberg beskrevs hur planförslaget syftade till att möjliggöra 25 seniorbostäder med verksamhetslokaler i bottenplan. Det nu föreliggande förslaget avser 38 bostäder, vilket är en ökning med 52%. Vi vänder oss mot den kraftiga ökningen av antalet bostäder jämfört med start-PM.

Start-PM lyfte också fram den värdefulla natur på fastigheten som skulle beaktas. På fastigheten finns ett 50-tal träd varav ca 30 körsbärsträd och tre skyddsvärda tallar, varav en tall är ca 180 år och två tallar är ca 150 år. Signalarten talticka som är rödlistad och nära hotad finns på alla de tre gamla tallarna. Av dessa kan eventuellt en tall räddas enligt planbeskrivningen. Alla barrträd på fastigheten ingår i ett habitatnätverk för barrskogsfåglar och är en del av spridningssambandet. Träden är också värdefulla för såväl Annebodavägens gröna gaturum som områdets karaktär. Vi yrkar att alla de tre gamla tallarna ska stå kvar och att byggnad C därför ska utgå från förslaget.

Planbeskrivningen uttrycker också att utveckling av fastigheten kan bidra till att stärka kopplingen mellan Liseberg, Älvsjö och Östberga. Här planerar stadsbyggnadskontoret att göra ett tydligt avsteg från Stockholms översiktsplan från 2018. Där betonas vikten av kompletteringsbebyggelse för att stärka sambandet mellan

Liseberg och Östberga. Älvsjö nämns inte. Vi menar att det inte med rimliga insatser går att stärka sambandet mellan Liseberg och Solberga/Älvsjö då stadsdelarna skiljs åt av såväl flerfaldiga järnvägsspår som den tungt trafikerade Åbyvägen.

Planbeskrivningen framhåller att Götalandsvägen i Liseberg ska stärkas som stadsgata av lokal karaktär. Stadsgata är här missvisande då Götalandsvägen i Liseberg är en villagata. Längs med Götalandsvägen i Liseberg finns vårdcentralen, Park och Brännkyrka kyrka. Det är de tre allmänna byggnader som finns i Liseberg längs med Götalandsvägen.

Vi oroas över de trånga innergårdar som planeras och som sannolikt kommer att upplevas som otrygga kvälls-och nattetid. Vi vill absolut inte att det i villastaden byggs så att det underlättar kriminalitet och droghandel.

När det gäller de tänkta verksamhetslokalerna, så delar vi förvaltningens frågeställning vilken efterfrågan på lokaler som finns i området. Livsmedelshandlaren 350 m norrut kämpar hårt för att överleva ekonomiskt. Apoteket i vårdcentralen har lagts ner. Tandläkarmottagning finns i Örby Slott och i Östberga.

Vi är som förvaltningen bekymrade över den kraftiga påverkan som de tänkta byggnaderna kommer att ha på förskolan Sylvester, då de under höst-vinter-vår kommer att skugga barnens förskolegård en stor del av dagen. Likaså kommer radhusen byggda 2006 att få skuggade uteplatser. Vi delar inte uppfattningen i planbeskrivningen, att skuggningen som planförslaget ger upphov till är acceptabel.

Sammanfattningsvis anser vi att Lisebergs sydöstra del ska behålla karaktären av villastad och inte bebyggas med 14 m höga hus som skuggar befintliga byggnader och trädgårdar. Byggnad C bör helt utgå ur förslaget. Villaägare har investerat stora belopp i sina fastigheter för att kunna ha en egen täppa och dessa villaägares drömmar och tankar om avskildhet är nu på väg att krossas. Den ekonomiska skadan för enskilda villaägare förmodas bli stor. Många villatomter i området har tallar och det är uppenbart att såväl fåglar som ekorrar använder tallarna som boplatser, rastplatser och skafferi. Bevara träden! Att tillföra 38 nya bostäder i tider när fastighetsägare börjar få vakanser på bostadssidan gör den ekonomiska risken för projektet uppenbar. Det finns en klar osäkerhet vad gäller möjligheten att sälja bostäderna som bostadsrätter. Att kunna hyra ut lokaler till handel och service i bottenplan är orealistiskt, då kundunderlag saknas. Skulle lokalerna få en övergiven prägel skulle det vara olyckligt för området."

Ersättaryttrande

Lolita Lovén Johnsen (KD) instämde med sitt ersättaryttrande i förslaget till beslut och reservation från (M) och (SD).

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/277-5 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Bostäder vid Annebodavägen-Götalandsvägen
- HÄ 2025/277-3 Samrådsbrev - Förslag till detaljplan för Jullovet 1
- HÄ 2025/277-2 Planbeskrivning - Förslag till detaljplan för Jullovet 1
- HÄ 2025/277-1 Plankarta - Förslag till detaljplan för Jullovet 1
- HÄ 2025/277-6 § 16 SDN 2025-05-22

§ 17**Förslag till detaljplan för nya bostäder vid Fregattvägen i Gröndal****Svar till stadsbyggnadskontoret**

HÄ 2025/301

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsbyggnadskontoret som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplanen omfattar fyra punkthus i åtta våningar med ca 100 bostadsrätter, samt en ny lokalgata, norr om befintlig bebyggelse vid Fregattvägen. Planområdet består av naturmark med höga naturvärden i en sluttning ner mot Gröndalsvägen. Husen ges ett begränsat fotavtryck för att orsaka så liten påverkan som möjligt på befintlig natur. Stadsbyggnadskontoret bedömer att en miljökonsekvensbeskrivning kommer att behöva tas fram inför nästa steg i planprocessen. Ett antal skyddsåtgärder för fågel och fladdermus kommer att behöva vidtas för att minimera påverkan. Förvaltningen är mycket tveksam till placeringen i naturmarken vid Fregattvägen som är ett sammanhängande naturområde med höga naturvärden. Förvaltningen redovisar bland annat synpunkter på behovet av upprustning av en närliggande lekplats, ansvaret för underhåll av stödmurar, och förvaltningens möjlighet att genomföra långsiktig skötsel med artskyddsåtgärder.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M), Robin Nilsen (L) och Henrik Falk (C) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M), Robin Nilsen (L) och Henrik Falk (C) reserverade sig till förmån för eget förslag.

"Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut,

Att därutöver avstyrka förslaget till detaljplan,

Att därutöver anföra

Alliansen har initialt varit öppna till att utreda förutsättningarna för byggnation i aktuellt område. Som vi uttalade oss i Stadsbyggnadsnämnden under 2021 var vi dock osäkra på naturvärdena och efterfrågade en noggrann naturvärdesinventering. Vi framförde också att det är nödvändigt att den nya bebyggelsen placeras varsamt utifrån naturmarken och att bebyggelsen uppförs utmed befintlig infrastruktur.

När vi nu kan läsa Stadsbyggnadskontorets förslag till detaljplan kan vi konstatera att marken innehar högre naturvärden än vad vi visste 2021. Som det står i ärendet består planområdet av naturmark med höga naturvärden. Området är utpekad som ett särskilt betydelsefullt område inom Stockholms ekologiska infrastruktur. Området ingår även i stadens habitatnätverk för skogslevande fladdermöss, barrskogsfåglar och eklevande insekter. Vidare står det i ärendet att skyddade och rödlistade arter har inventerats och att det finns skyddsvärda träd på platsen. Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanen kan genomföras med betydande miljöpåverkan.

Även om husen sägs ge ett begränsat avtryck kommer påverkan på områdets gröna värden att bli påfallande.

De föreslagna byggnadernas utformning och höjd ger också en för stor påverkan på närliggande bebyggelse, då befintliga boende kommer få höga byggnader precis framför sin nuvarande bostad.

Sammanfattningsvis anser vi att intrånget i de naturmässiga värdena samt storleken på befintlig bebyggelse är för omfattande varför förslaget till detaljplan, i kombination med stadsdelsförvaltningens tydliga synpunkter, bör avstyrkas från stadsdelsnämnden.

Om Stadsbyggnadskontoret återkommer med ett förslag som innehåller mindre intrång i naturmarken, med det menat att ingen

byggnation sker inom rätt område, samt lägre byggnader intill befintlig bebyggelse, kan vi göra ett nytt ställningstagande till förslaget då vi fortfarande tror att det kan vara möjligt att bebygga delar av området om det görs med större varsamhet och anpassning till befintliga byggnader och om inventeringsområdet utökas österut närmare Essingeleden."

Ersättaryttrande

Lolita Lovén Johnsen (KD) instämde med sitt ersättaryttrande i förslaget till beslut och reservation från (M), (L) och (C).

Reservation

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig till förmån för eget förslag.

"1. Sverigedemokraterna yrkar på att förslaget avstyrks

2. Därutöver vill vi anföra följande:

En detaljplan för nya bostäder vid Fregattvägen i Gröndal, har inkommit till nämnden. Sverigedemokraterna anser att Gröndal har vacker natur och lugna stråk med flertalet höga naturvärden. Dessa behöver bevaras för att behålla de boendekvaliteter som finns i Gröndal. Vi delar delvis förvaltningens synpunkter gällande detaljplanen och anser att det är olyckligt om det aktuella området bebyggs med bostäder eftersom dessa naturvärden då riskerar att försvinna."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/301-4 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Dp Bostäder vid Fregattvägen
- HÄ 2025/301-3 Samrådsbrev - Förslag till detaljplan Fregattvägen
- HÄ 2025/301-2 Planbeskrivning - Förslag till detaljplan Fregattvägen
- HÄ 2025/301-1 Plankarta Förslag till detaljplan Fregattvägen
- HÄ 2025/301-5 § 17 SDN 2025-05-22

§ 18**Protokoll från pensionärsrådet**

HÄ 2025/5

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd har tagit del av pensionärsrådets synpunkter och lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/5-9 Protokoll från pensionärsrådet 14 maj 2025
- HÄ 2025/5-10 § 18 SDN 2025-05-22

§ 19**Protokoll från förvaltningsgruppen**

HÄ 2025/3

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/3-9 Protokoll från förvaltningsgruppen den 13 maj 2025
- HÄ 2025/3-10 §19 SDN 2025-05-22

§ 20**Anmälan av månadsrapport för april 2025**

HÄ 2025/10

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan av månadsrapporten för april 2025 till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/10-5 Månadsrapport för april
- HÄ 2025/10-6 §20 SDN 2025-05-22

§ 21**Anmälan av delegationsbeslut**

HÄ 2025/7

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger sammanställningen av delegationsbeslut till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/7-9 Rapport över delegationsbeslut
- HÄ 2025/7-10 § 21 SDN 2025-05-22

§ 22**Anmälan av besvarade medborgarförslag****Beslut**

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning**1. Anmälan av svar på medborgarförslag om badbryggor vid Hägerstenshamnen**

Dnr HÄ 2025/211

Nämndbeslut från 24 april 2025.

2. Anmälan av svar på medborgarförslag Fritidsgård med disco, pingis och grillning

Dnr HÄ 2025/294

Nämndbeslut från 24 april 2025.

§ 23**Anmälan av rapporter och diarieförda ärenden**

HÄ 2025/8

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/8-14 Inkomna rapporter till nämnden
- HÄ 2025/8-13 Förteckning över diarieförda ärenden för perioden 1 till 30 april 2025

§ 24**Nämndens frågor****Skrivelse om en sammanhållen kedja för
arbetsmarknadsinsatser**

Robin Nilsen (L) lade fram en skrivelse om en sammanhållen kedja för arbetsmarknadsinsatser och föreslog att nämnden skulle lämna den till förvaltningen för beredning. Dnr HÄ 2025/385

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Skrivelse om sexualbrott mot äldre inom hemtjänsten

Tjänstgörande ersätter Henrik Åkerlund (SD) lade fram en skrivelse om sexualbrott mot äldre inom hemtjänsten och föreslog att nämnden skulle lämna den till förvaltningen för beredning. Dnr HÄ 2025/386

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Serveringstillstånd

Robin Nilsen (L) ställde frågor över remissyttranden till socialnämnden om serveringstillstånd som förvaltningen besvarade.